

LAUSUNTO

15.12.2016

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31, 00023 VALTIONEUVOSTO

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi saariston liikenne- ja kuljetuspalvelujen kohtuullisista maksuista ja luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi saaristoliikenteen tukemiseksi myönnettävistä avustuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n muuttamisesta.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y. kiittää liikenne- ja viestintäministeriötä mahdollisuudesta antaa lausunto otsikon mukaisesta asiasta.

Liikenne- ja viestintäministeriön valmisteleman liikennepalveluja Saaristomerellä ja Suomenlahdella kehittävän kokeilun tavoitteena on turvata saariston elinvoima ja kehittymisen perusedellytykset myös tulevaisuudessa. Kokeilun tavoitteena on kehittää saariston liikennepalveluihin ratkaisua, jolla voidaan turvata saariston vakituisten asukkaiden, yritysten, osa-aikaisten asukkaiden ja matkailijoiden liikkuminen ja kuljetukset. Saariston yhteysalusliikenne on joko valtion hankkimaa kokonaisuudessaan tai valtio myöntää tukea liikenteen hoitoon.

Yhteysalusliikenne on tällä hetkellä kaikille käyttäjille maksutonta. Jatkossa saariston yhteysalusliikenteessä kaikilta matkustajilta perittäisiin maksu. Maksujen sanotaan olevan välttämätön edellytys markkinaehtoisien liikenteen ja uudenlaisen yrittäjyyden kehittymiselle saaristoalueella.

Liikenneministeriön mukaan yhteysalusliikennettä käyttää noin 500 saariston vakituista asukasta. Saariston yhteysalusliikenne aiheuttaa vuosittain 17,5 miljoonan euron kustannukset valtiolle. Suunniteltujen maksujen myötä valtion kustannusten arvioidaan alenevan noin 4 miljoonaa euroa.

Ministeriön tiedotteen mukaan saariston liikennepalveluja kehitetään yhdessä palvelun käyttäjien, tuottajien ja muiden saariston liikennepalveluihin kytkeytyvien sidosryhmien kanssa. Kokeilusta saatavia kokemuksia on tarkoitus hyödyntää Suomen muillakin harvaan asutuilla alueilla.

Lausuntonaan MTK toteaa, että kokeilun tavoite turvata saariston elinvoima ja kehittymisen perusedellytykset on luonnollisesti hyväksyttävä ja tärkeä. Myös yksityisen palvelutarjonnan lisäämistavoite on oikeansuuntainen. Mielestämme tavoitteen saavuttamiseksi valittu keino eli yhteysalusliikenteen maksullisuus on kuitenkin tosiasiallisesti johtamassa ko. saaristoalueiden elinvoiman heikentymiseen. Yhteysalusliikenteen maksullisuus voi vaarantaa elinkeinotoiminnan jatkamisen tai laajentamisen alueen mautiloilla ja pienyrityksissä.

Käsityksemme mukaan asetusmuutosten vaikutusten arviointi on tehty puutteellisesti, huomiota on kiinnitetty vain mahdollisiin positiivisiin vaikutuksiin ja jätetty ilmeisen merkittävät haitalliset vaikutukset nykyisiin elinkeinoihin kokonaan huomiotta. Yhteysalusliikenteen maksullisuus esimerkiksi tekisi metsätalouden ko. saaristoalueilla kannattamattomaksi.

Otsikon mukaisissa saaristoliikennettä koskevissa asetusluonnoksissa aikaisemmin julkisin varoin kustannettu yhteysalusliikenne siis säädettäisiin kaikilta osin maksulliseksi. MTK pitää ratkaisua ko. syrjäisten alueiden kannalta kohtuuttomana ja epätasa-arvoisena. Emme myöskään usko sen johtavan tavoitteeksi asetettuun yksityisen palvelutarjonnan kehittymiseen riittävälle tasolle.

Asetusluonnoksissa tarkoitetuilla saaristoalueilla yhteysalus korvaa puuttuvan tien, sillan tai lossin. MTK:n mielestä yleisen tien käyttäminen on syytä jatkossakin rahoittaa julkisin varoin - ainakin siltä osin kuin tieyhteyttä käytetään elinkeinotoimintaan ja työpaikkojen luomiseen alueelle.

Esitämme saaristoliikenteen asetuseruonnoksia muutettavaksi siten, että saaristolain tarkoittamalla tavalla ko. saaristokuntien vakituisten asukkaiden tai siellä kotipaikkaansa pitävien yhtiöiden ja yhteisöjen elinkeinotoimintaan liittyvät kuljetukset vapautetaan kokonaan yhteysalusliikenteen maksuista.

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Antti Sahi
toiminnanjohtaja

Vesa Malila
lakimies

Lähetään sähköpostina: kirjaamo@lvm.fi; eeva.linkama@lvm.fi